

SHTOJCA 2

APLIKACION PËR DHËNJEN E LEJËS MJEDISORE

1. TE DHËNAT E PËRGJITHSHME

1.1.	Të dhënat për Operatorin	
1.1.1	Emri i subjektit	Company”Bejta Commerce” Sha.
	Vendi	“Gllamë” – Gjilan
	Adresa	Rruga Ruzhdi Kastrati nr.31 Gllamë, 60000 Gjilan
	Nr. i tel./fax	044116540
	E-mail	bejtacommerce@gmail.com
1.1.2	Numri i regjistrimit të biznesit, data e regjistrimit	810274150; regjistruar më: 26.08.2003, azhurnuar më: 07.10.2019
1.1.3	Personi kontaktues për mjedis	Avdyl Hasani
	Nr. i tel./fax	044132053
	E-mail	avdylhasani@gmail.com
1.2.	Të dhënat për impiantin	
1.2.1	Emri i impiantit	Baza për prodhimin e betonit
1.2.2	Adresa e lokacionit të impiantit	Rruga Ruzhdi Kastrati nr.31 Gllamë, 60000 Gjilan
1.2.3	Informatat për mjedisin-ndikimet nga kryerja e aktiviteteve	Ndikimet në ajër Ndotësit janë kryesisht pluhurat që barten me anë të erës, por duke iu falënderuar formës së relievit, konfiguracionit të terrenit, largësisë si dhe pozitës së lokacionit ku është e vendosur Baza për prodhimin e betonit, bartja e pluhurit me anë të erës nuk arrin deri te vendbanimet e banuara më të afërta. Gjatë realizimit të procesit teknologjik për prodhimin e betonit, ndikime negative në ajër ndodhin edhe nga:

- Pluhurat të cilët lirohen nga deponit të cilat nevojiten për deponimin e fraksioneve të materialit të thërrmuar.
- Pluhurat të cilët lirohen nga mekanizmi ngarkues i fraksioneve në automjetet transportuese.
- Pluhurat të cilët lirohen nga rrugët jo të asfaltuara dhe sipërfaqet operationale që ndodhën në afërsi të Bazës për prodhimin e betonit,
- Gazrat të cilat lirohen nga automjetet e transportit dhe ngarkimit.

Ndikimet në tokë

Si ndikim negativ në tokë paraqitet deponimi i mbeturinave nga prodhimet në bazën e betonit. Si ndikime kemi edhe mbeturinat e ngurta të cilat krijohen gjatë procesit të mirëmbajtjes dhe riparimeve të mekanizmave, mbeturinat e ndryshme organike dhe jo organike të cilat i krijojnë punëtorët.

Ndikim tjetër me rëndësi në tokë paraqitet depozitimi i pluhurit i cili krijohet nga proceset teknologjike të cekura në pasusin e sipërm (ndikimet në ajër), si dhe ngjeshjen e tokës të cilën e shkaktojnë makinat punuese. Ndikimet nga mbeturinat e lëngëta të cilat shkaktohen nga derdhja e vajrave dhe derivateve të ndryshëm nga mjetet punuese gjatë furnizimit dhe ndërrimit të tyre.

Toka (dheu) si element themelor natyror është kusht ekologjik për rritjen dhe ekzistimin e bimëve, toka është element për prodhimin e ushqimit dhe ekzistimin e ekosistemit malor të cilët janë të nevojshëm për arritjen dhe mbajtjen e bilancit ekologjik (produkimit dhe ndërtimit të materieve), posaçërisht për mbajtjen e stabilitetit mjedisor. Toka është e domosdoshme edhe për funksione teknike në këtë rast për bazën e betonit. Në aspektin e ndotjes së dheut dallojmë dy faza edhe atë periodën gjatë ndërtimit dhe periodën gjatë operimit.

Në fazën e operimit të bazës së betonit, ndotja e dheut mund të ndodhë si pasojë e vendosjes së pakontrolluar të vajrave dhe lubrifikanteve të përdorur, gjatë përdorimit dhe mbushjes me naftë, vajrave motorike dhe lubrifikanteve nga rezervarët dhe mekanizmi si dhe pajimeve prodhuese, si pasojë e sedimentimit të ndotjeve që sjellën përmes ujërave sipërfaqësore që vijnë nga sipërfaqja e hapësirave punuese dhe nga fundërrimet e komponentëve ndotëse nga ajri, kjo ndotje njihet si ndotje sistematike e dheut gjatë operimit të bazës së betonit, pastaj kemi edhe ndotjen aksidentale të dheut e cila vërtetë si pasojë e avarive të mëdha apo të vogla të pajisjeve.

Këto ndotje të dheut evitohen vetëm me largimin e dheut të kontaminuar dhe transportimin e tij në vendet e caktuara aty ku nuk rrezikojnë mjedisin.

Nga këto të dhëna vërehet se ndotja e tokës (dheut) afër bazës së betonit varet para se gjithash nga rrjedhja

	<p>e ujërave të ndotura nga sipërfaqet operuese, konfiguracioni i terenit dhe nga sedimentimi i ndotjeve prej ajrit në rrethin e krijohet nga automjetet transportuese të bazës së betonit.</p> <p>Ndikimet në ujë</p> <p>Ndikime negative në ujë gjatë realizimit të procesit teknologjik për prodhimin e betonit mund të shkaktohen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nga derivatet dhe vajrat e ndryshme të cilat derdhen në tokë nga makineritë lëvizëse të cilat me derdhjen e tyre në tokë ndikojnë në ndotjen e ujërave sipërfaqësore me rastin e të reshurave atmosferike si dhe në ndotjen e ujërave nëntokësore. • Nga derivatet dhe vajrat të cilat krijohen ne oficinën e riparimit te mjeteve ngarkuese dhe transportuese • Nga vajrat dhe lubrifikantët e ndryshëm që derdhën nga pajimet dhe stabilimentet prodhuese si dhe nga mirëmbajtja dhe riparimi i tyre. • Mbeturinat e ngurta të cilat krijohen gjatë procesit të mirëmbajtjes dhe riparimeve të makinave ngarkuese dhe transportuese. • Mbeturinat e ngurta dhe të lëngëta të cilat krijohen gjatë mirëmbajtjes dhe riparimeve të pajimeve dhe stabilimenteve prodhuese. • Pluhuri i cili bartet me anë të ujërave sipërfaqësor etj. <p>Me projekt të hidroinstalimit është paraparë që furnizimi me ujë i bazës së betonit të bahet nga pusi BC-1, që është bërë me shpim të thellë, ujë nevojitet të sigurohet për nevoja sanitare dhe për rrjetin e jashtëm të hidrantëve.</p> <p>Në procesin teknologjik për prodhimin e betonit përdoret ujë me sistemin rezervoar i ujit, depozitë e ujit në bazën e betonit dhe ujrë për pstrim sedimentohen në rezervoarin afër bazës së betonit dhe me pompim futen prapë në sistem.</p> <p>Në hapësirat e bazës së betonit mund të ketë:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ujera të ndotura nga larja e mekanizmit të rëndë dhe pastrimi i hapësirave punuese rreth bazës së betonit, - ujërat e ndotura sanitare dhe fekale, <p>Ujërat e liruara të cilat janë përdorur për larjen e mekanizmit, hapësirave rreth pajimeve, përmbajnë papastërtia mekanike (rërë dhe, pluhur etj.). Këto ujra janë mjaft të turbullta, prandaj ndikojnë në ndotjen e ujërave sipërfaqësore dhe nëntokësore. Gjatë punës së bazës së betonit ndotja e ujit dhe tokës mund të ndodh nga nafta, vajrave dhe lubrifikanteve të ndryshëm të derdhur nga rezervarët, hapësirat e deponive</p>
--	---

	<p>pajimeve, automjeteve dhe mekanizmit, si dhe me derdhjen në hapësirat manipuluese dhe punuese.</p> <p>Ndikimi në Peizazh Lokacioni ku është i vendosur baza e betonit, do të e merr pamjen e një vendi industrial. Peizazhi do të degradohet i cili me masat të cilat do të merren në mbarim të jetëgjatësisë së projektit, respektivisht pas mbylljes së bazës për prodhimin e betonit, peizazhit do ti kthehet pamja në harmoni me gjendjen e përafërt të mjedisit rrethues. Këto masa do të arrihen me aplikimin e rikultivimit.</p> <p>Lokacioni ku është e vendosur Baza e Betonit në “Gllamë” k.k Gjilan, në ngastrat nr.1-35, gjithsesi që ka pamjen e një vendi industrial, sepse edhe më herët është punuar dhe kanë qënë të vendosura makineri përpunuese si për prodhimin e asfaltit, betonit, elementeve të betonit, bllokave të betonit për ndërtimtri etj. Në këtë lokacion qysh në vitin 1975-76 ka qënë i vendosur gurthyesi i ish NSH Morava e Binqës, pastaj fabrika e elementeve të ndërtimtarisë prej betoni, fabrika e bllokave.</p> <p>Ndikimi në florë dhe faunë Për shkak të proceseve operuese që zhvillohen në Bazën për prodhimin e betonit, në gjatësinë kohore të operimit dhe në sipërfaqen operuese flora tersisht do të shkatërrohet, e cila duhet të rikultivohet pas përfundimit të punëve prodhuese. Fauna nuk do të dëmtohet fizikisht për arsye se do të largohen nga regjioni i veprimtarisë prodhuese dhe do të zhvillohet në terrenin e përafërt që i përshtatet faunës. Siq është cekur edhe në pasuset e më larta baza e betonit është e vendosur në afërsi të lokacionit të minierës për eksploatimin e gurit gëlqeror dhe gurthyesit me seperacion, prandaj në lokacionin e lartshënuar nuk gjenden ekosisteme me vlera natyrore të rëndësishme.</p> <p>Mirëpo sipas gjendjes faktike në teren respektivisht në lokacionin e caktuar ku është e vendosur Baza e betonit, nuk do të kemi zhdukje të vegjetacionit pos nga sipërfaqet nën objekte dhe nën hapësirat punuese kjo do të thotë se kemi të bëjmë me koncentracion të vogël të ndotësve. E njëjta do të vlente edhe për faunën që do të thotë se nuk pritet që baza e betonit të ketë ndikime negative ne faunën.</p> <p>Ndikimet në vendbanime dhe popullatë Nga zhvillimi i aktivitetit prodhues në këtë lokalitet për shkak të pozitës dhe largësisë nga vendbanimet si që e kemi cekur në pasuset e më parme, nuk do të ketë nevojë të bëhet ç’vendosja e asnjë ndërtese banuese e as ndërtesave tjera ndihmëse.</p> <p>Zhvillimi i veprimtarisë prodhuese në këtë lokalitet pak të zhvilluar, ka një rëndësi të veçantë për</p>
--	--

popullatën e këtij rejonit. Pronari i Kompanisë Bejta Commerce për të zhvilluar veprimtarinë e vet ka të punësuar një numër të punëtorëve, kryesisht nga popullata vendase. Betoni që prodhohet nuk përmban materie të rrezikshme përpos pluhurit për shëndetin e njerëzve. Prandaj si u cek më lartë në aspektin e punësimit do të ketë ndikime pozitive.

Lokacioni ku është e vendosur Baza e betonit në “Gllamë” kq Gjilan, në ngastrën nr.1-35, nuk do të kemi ndonjë rast të zhvendosjes së popullatës dhe as që pritet në të ardhmen të ketë për shkak të prodhimit të betoneve.

Ndikimet nga Zhurma

Me termin zhurmë nënkuptojmë çdo tingull në nivelin e cilit nuk kalon vlerat e caktuara me ligj. Zhurma krijohet nga automjetet transportuese, mekanizmit dhe pajimeve gjatë punës të bazës së betonit, koha e veprimit të zhurmës është në funksion të angazhimit të pajimeve, gjegjësisht orarit të punës.

Në lartësinë e zhurmës ndikojnë rrjetat e pa forcuara dhe të dëmtuara, lidhëset filetove, saldimet e pëlcitura, mos lubrifikimi i kushinetave, vibrimet e sitave, shtrëngimi jo i rregullt i lidhëseve (rrypave) etj. Për arsye të zvogëlimit të nivelit të zhurmës në përputhshmëri me mundësitë teknike duhet në mënyrë kontinuele të përcillen këto burime potenciale të krijimit të zhurmës.

Zhurma, si element në teknologjinë e prodhimit ka një karakter lokal dhe pa ndikim në zonat e banuara.

Zhurma vjen si rezultat i aktivitetit të procesit teknologjik, nga makinat gjatë procesit të ngarkimit, transportit, mirëpo për shkak të pajimeve teknologjike dhe atyre transportuese e ngarkuese që janë prodhime të reja në nivelin e zhurmës është nën kufijtë e lejuar me standarde.

Me shfrytëzimin e pajimeve prodhuese në bazë të standardeve të zakonshme maksimumi i zhurmës në burim është 90 dB.

Zhurma për zonën e banuar është plotësisht në kufijtë e standardit dhe gjatë ditës nuk kalon 50 dB, kurse gjatë natës nuk punohet.

Pasqyrë tabelore e nivelit të zhurmës në varshmëri nga distanca.

Zhurma	Distanca (m)			
	10	50	100	500
90db –niveli për pajisje moderne	59	45	39	25

		<p>Ndikimet në raste të aksidenteve mjedisore</p> <p>Pasi që aktiviteti i bazës së betonit është mirë i projektuar, i vendosur dhe i monitoruar nga ekspertët e lamive përkatëse dhe njëherit kur dihet se brenda veprimtarisë prodhuese nuk kemi të bëjmë me materiale të rrezikshme për mjedisin, dhe duke pasur parasysh kapacitetin e prodhimit, aksidente mjedisore të mëdha nuk mund të ndodhin. Aksidentet të cilat mund të ndodhin, mund të jenë të natyrës së ndryshme dhe mund të ndodhin në çdo etapë të proceseve teknologjike në punishte si:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nga rrjedhjet e ndryshme të lëndëve djegëse dhe lubrifikuese • Nga mekanizmi punues (mundësia e ndezjes) • Nga mekanizmi punues mundësia e përcitjes së gypave hidraulik
--	--	--

2. PËRMBLEDHJE E TË DHËNAVE MBI VEPRIMTARINË																															
2.1.	Përshkrim i aktivitetit për të cilën kërkohet Leja Mjedisore																														
2.1.1.	Skema e procesit teknologjik																														
	Licenca e bazës së betonit nr.1017/KPMM/2026																														
2.1.2.	<p>Baza për prodhimin e betonit</p> <p>Përshkrimi i mekanizmit bazë së betonit - BB; kapaciteti 60 [m³/h], paisjet lëvizëse që do të përdoren në procesin e prodhimit në bazën e Betonit në Gllamë janë:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>NR.</th> <th>Emërtimi</th> <th>Viti i prodhimit</th> <th>Tipi i prodhimi</th> <th>Sasia</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Autocisterna -Mixer</td> <td>1999</td> <td>MAN</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Autocisterna -Mixer</td> <td>2003</td> <td>MAN</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Autocisterna -Mixer</td> <td>2005</td> <td>MAN</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>Kamion-Pompë betoni</td> <td>2001</td> <td>Scania</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>Ngarkuesi Fiat-170W</td> <td>1988</td> <td>Fiat-170W</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	NR.	Emërtimi	Viti i prodhimit	Tipi i prodhimi	Sasia	1	Autocisterna -Mixer	1999	MAN	1	2	Autocisterna -Mixer	2003	MAN	1	3	Autocisterna -Mixer	2005	MAN	1	4	Kamion-Pompë betoni	2001	Scania	1	5	Ngarkuesi Fiat-170W	1988	Fiat-170W	
NR.	Emërtimi	Viti i prodhimit	Tipi i prodhimi	Sasia																											
1	Autocisterna -Mixer	1999	MAN	1																											
2	Autocisterna -Mixer	2003	MAN	1																											
3	Autocisterna -Mixer	2005	MAN	1																											
4	Kamion-Pompë betoni	2001	Scania	1																											
5	Ngarkuesi Fiat-170W	1988	Fiat-170W																												
	Përshkrim i pajisjeve dhe fazat e procesit teknologjik																														

			6	Kamion	2001	Mercedes Actros	1
			7	Kamion	1996	Mercedes 8x4	1
		<p>Baza e Betonit, prodhuar nga “ORU VISA CENTER ITALY”, viti I prodhimit 1997; kapaciteti 60[m³/h], paisjet statike të bazës së Betonit janë:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Panel Kontrolla 2. Fortinat 3. Dozatorët 4. Shiritat transportues 5. Sillosat e çimentës 6. Peshorja 7. Mixeri i betonit 8. Pompa e ujit 					
2.1.3.	Numri i orëve të punës dhe ditëve të punës gjatë javës për kryerjen e aktiviteteve	8 h/ditë; 40 h/javë;					
2.1.4.	Kapaciteti i projektuar dhe kapaciteti i realizuar	<ul style="list-style-type: none"> • Baza e betonit, ka kapacitetin prej Q = 60 [m³/h] 					
2.1.5.	Të dhënat për shfrytëzimin e lëndës së parë dhe lendeve ndihmëse, energjisë, uji, etj.	<p>Energjinë e shfrytëzohet nga 4 trafo, ndërsa ngarkesa momentale është deri në 1400KW. Ujin e kemi me pus dhe pompim, mbushim rezervoarin prej 150[m³], pastaj me ramjet ë lire e përdorim për rrëzimin e emitimit të pluhurit dhe spërkatjen e rrugëve lidhëse brënda gurthyesit. Gjithashtu e përdorim edhe për Bazën e Betonit, ku pas pastrimit të paisjeve kemi bazenët me sedimentim dhe e përdorim prapë për nevoja tona. Frakcionet e gëlqerorit i kemi afër bazës së betonit dhe nuk ka nevojë me dalë jashtë sipërfaqeve të kompanisë tonë.</p> <p>Uji gjithashtu është i përbashkët me Licencat tjera që posedojmë dhe të gjitha paisjet tjera i kemi të përbashkëta me Licencat tjera për të cilat kemi me Leje Mjedisore.</p>					
2.1.6.	Lista e rezervuarve të ujit dhe kapaciteti i tyre	Rezervari i ujit, Q=150(m ³)					

2.1.7.	Lista e legjislacionit dhe udhëzimeve administrative në fuqi	<p>Ligji për Mbrojtjen e Mjedisit Nr. 03/L-025 Ligji për VNM Nr. 03/L-214 Ligji për VNM-në Nr.08/L-181 Ligji për Miniera dhe Minerale nr.03/L-163 Ligji nr.04/L-158 për ndryshimin e Ligjit nr.03/L-163, për minierat dhe mineralet Ligji për ndërtim nr. 04/L-110 Ligji për Planifikim Hapsinor nr.04/L-174 Ligji për tokën bujqësore Nr. 02/L-26 Ligji për mbrojtjen e natyrës Nr. 03/L-233 Ligji për mbeturina nr.04/L-060 Ligji për kemikale nr.04/L-197 Ligji për mbrojtjen e ujërave Nr. 04/L-147 Ligji për mbrojtjen e ajrit nga ndotja Nr. 03/L-160 Ligji për mbrojtjen nga Zhurma Nr. 02/L-102 Ligji për mbrojtjen nga zjarri Nr. 04/L-012 Ligji për Inspektime nr.08/L-067 Ligji i Inspektoratit të MMPH nr.04/L-175 Udhëzimi Administrativ nr.30/2014 për kushtet, mënyrat, parametrat dhe vlerat kufizuese të shkarkimit të ujërave të ndotura në rrjetin e kanalizimit public dhe në trupin ujqor Udhëzim administrative nr.25/2012 për leje mjedisore Udhëzimi Administrativ i MMPH – Nr.13/2014 për përcaktimin e vlerës së tarifës për shërbimet lidhur me proqesin e parandalimit dhe kontrollit të integruar të ndotjes Udhëzimi Administrativ për Leje mjedisore 04/2022</p>
--------	--	---

3. TË DHËNAT PËR LOKACIONIN E IMPIANTIT		
3.1.	Lokacioni	“Gllamë”, kk Gjilan
3.1.1.	Numri kadastral i parcelës	Pjesë e parcelës me nr.1-35, zona kadastrale, dhe komuna kadastrale, Gjilan

3.1.2.	Përshkrimi i zonës dhe lokacionit të impiantit sipas hartës së bashkangjitur	Lokacioni i „Gllamës” shtrihen në pjesën veriore të Gjilanit ndërmjet rrugës qarkore të Gjilanit dhe rrugës së asfaltuar Gjilan-Artanë në grebenin Gllama ku e ka marrë edhe emrin vendi. Shih hartën e bashkangjitur në Shtojcën nr.4
3.1.3.	Përshkrimi i lokacionit të gjitha objekteve dhe aktiviteteve të tyre në kuadër të zonës sipas hartës së bashkangjitur	Baza e Betonit–Leja për nevoja të veqanta nr.1017/KPMM/2026 Gjindet gjithashtu brënda sipërfaqeve të cilat janë prone e kompanisë. Lënda e pare merret nga gurthyesi i cili ka një distance prej 100 m nga Baza e Betonit. Uji merret nga I njëjti burim, poashtu edhe energjia elektrike.Gjindet në JL të lokacionit të përbashkët.
3.1.4.	Të dhënat mbi zonat e veçanta të mbrojtjes	Nuk ka

4. Menaxhimi i Mbrojtjes së Mjedisit		
4.1.	Sistemi menaxhues i mbrojtjes së Mjedisit	<p>Masat e marrura për mbrojtjen e ajrit</p> <p>Për të parandaluar dhe zvogëluar sasinë e ndikimeve negative në ajër të cilat i kemi cek më lartë, duhet ndërmarrë këto masa:</p> <p>Pluhuri i cili lirohet gjatë procesit teknologjik të prodhimit të betonit, duhet të mënjanohet apo zvogëlohet deri në kufijtë e lejuar, që nuk do të ketë ndikime të mëdha për mjedisin.</p> <p>Furnizimi me ujë do të bëhet nga sjellja e ujit me anë të gypit nga burimi pronë e kompanisë, nga rezervari, nga ku me anë të pompës së ujit nëpër mjet gypsjellësve sillet gjerë te baza për prodhimin e betonit.</p> <p>Në sistemin për zvogëlimin e pluhurit duhet vendosur valvulet për lëshimin dhe rregullimin e sasisë së ujit në mënyrë mekanike, gjithashtu duhet të vendosën diznet të cilat e lëshojnë ujin ne formë mjegulle e cila bënë ujitjen e gurit gëlqeror, dhe në këtë mënyrë masa e cila do të përdoret, si dhe fraksionet ujiten ashtu që nga masa dhe fraksionet nuk mund të lirohet pluhuri.</p> <p>Çdo burim i imitimit të ndotësve ne atmosferë gjatë prodhimit të betonit duhet të i plotësojë kushtet ne vijim:</p> <ul style="list-style-type: none"> - që emisioni i materieve ndotëse të kufizohen dhe zvogëlohen ne sasinë më të vogël të mundshme.

- që vlerat kufitare të emetimeve të mos kalohen
- që emisioni nuk duhet të ndikojë në kualitetin e ajrit mbi normat e caktuara

Masat e marura për mbrojtjen e tokës

Me qëllim të ruajtjes së tokës nga pluhuri duhet në mënyrë të rregullt të mirëmbahen stabilimentet për prodhimin e betonit, duhet të merren masat e nevojshme për mos lëshuarjen e pa kontrolluar të derivateve dhe vajrave nga makinat dhe pajimet prodhuese.

Vaji i makinave duhet të ndërrohet në vende të caktuara dhe të izoluar për mos depërtimin e tyre në tokë dhe ate ne ofiçinën për riparimin dhe mirëmbajtjen e mjeteve ngarkuese dhe transportuese.

Nëse detyrimisht duhet të bëhet ndërrimi i vajit në lokacionin e bazës për prodhimin e betonit, për shkak të avarive në makinat ngarkuese dhe transportuese, atëherë duhet siguruar enët adekuate për mbajtjen e vajit dhe duhet siguruar një pjesë nga materiali jo lëshues i vajrave dhe të vendoset nën makinën që riparohet.

Si masë tjetër për mbrojtjen e tokës rekomandohet që në kohëra kur ka të reshura atmosferike të mos punohet me makina të rënda, me qëllim të mos ngjeshjes në masë të madhe të tokës. Të gjitha mbeturinat e ngurta të cilat krijohet në lokacionin e bazës për prodhimin e betonit, duhet të grumbullohen dhe klasifikohen sipas përbërjes dhe llojit të tyre, ato metalike të deponohen në vende të posaçme, ato të cilat nuk përdoren për nevoja të kompanisë ti shiten kompanive të licencuara.

Mbeturinat e ngurta komunale të grumbullohen dhe vendosen në kontinjer të posaçëm të pajisur me kapak për mbulim, me transport vetanak apo nëpërmjet ndërmarrjeve për menaxhimin e mbeturinave, këto mbeturina të dërgohen në deponin e qytetit.

Për të parandaluar dhe zvogëluar sasinë e ndikimeve negative në tokë gjatë punës së bazës për prodhimin e betonit, duhet të merren këto masa:

Të gjitha mbeturinat e ngurta të cilat krijohen nga materialet ndërtimore duhet të klasifikohen sipas përbërjes dhe llojit të tyre, dhe të deponohen në vende të posaçme, ato të cilat nuk përdoren dhe shitën për nevoja komerciale duhet të dërgohen në deponin regjionale.

Mbeturinat e ngurta komunale të grumbullohen, klasifikohen dhe të vendosen në kontejnerë të posaçëm të pajisur me kapak për mbulim, kontinjeret duhet të sigurohen për deponimin e të gjitha llojeve të mbeturinave të klasifikuara në bazë të rregullave dhe kushteve të përcaktuara me Ligj të mbeturinave, pas mbushjes së kontejnerëve përmes ndërmarrjeve për menaxhimin e mbeturinave, këto mbeturina të dërgohen në deponin e qytetit.

Vaji i makinave ngarkuese dhe transportuese që nevojiten për ndërtimin e kompleksit të ndërrohet në vende të caktuara dhe të izoluar për mos depërtimin e tyre në tokë, vajrat duhet të deponohen në enë

të posaçme, dhe pastaj të ju dorëzohen ndërmarrjeve për grumbullimin e vajrave të përdorura. Gjatë fazës së operimit të bazës për prodhimin e betonit, duhet të merren këto masa:

- Për mbrojtjen e tokës nga ndikimet negative tëra hapësirat punuese në të cilat bëhet manipulimi me karburante duhet të mbulohen me beton.
- Tëra sipërfaqet ku janë të vendosur gjeneratori, stacioni i pompave, kaldajat, deponimi i vajrave dhe lubrifikanteve duhet të mbulohen me beton.
- Furnizimi me ujë të pijshëm dhe për nevoja tjera që shfrytëzohet për larjen e platos manipuluese, për ujitje të sipërfaqeve gjelbëruese, bëhet nga pusi i thellë BC-1 i kompanisë.
- Duhet të vendosen kontejnerët adekuat të pajisur me kapak për deponimin e mbeturinave komunale, dhe enët adekuate për deponimin e mbeturinave të lënget.
- Të bëhet përdorim i drejt, mbikëqyrje e rregullt dhe mirë mbajtje e pajisjeve.
- Të hartohet rregullorja ku do të definohen procedurat për rastet aksidentale, të bëhet aftësimi i të punësuarve dhe të caktohen obligimet e tyre në situata aksidentale.
- Duhet të bëhet mbjellja e sipërfaqeve dhe oazave të pa betonuara dhe asfaltuara me barë dhe drunj dekorativ me qëllim të pastrimit të ajrit nga ndotjet me gazra, dhe për çështje vizuale.
- Duhet i tërë oborri i bazës për prodhimin e betonit, të thuret me tel gjembor.

Masat e marura për mbrojtjen e ujit

Aktualisht nuk kemi por në të ardhmen nëse do të kemi ujra të ndotura atëherë duhet që në lokalitetin e bazës për prodhimin e betonit, duhet të bëhet sistemi për grumbullimin dhe bartjen e ujërave të ndotura të krijuara nga procesi i prodhimit dhe ujërave nga të reshurat atmosferike.

Përpos sistemit të gypave duhet të ndërtohet edhe pusi-rezervari sedimentues, për sedimentimin e thërmijave të ngurta. Pas trajtimit në pusin sedimentus, uji orientohet prapë dhe futet në sistem prodhues të betonit.

Ne vijim po e paraqesim shemën teknologjike të trajtimit të ujërave të ndotura.

Masat e marura për mbrojtjen nga zhurma

Duhet të bëhen matjet e zhurmës në përputhje me ligjet dhe rregullat mbi mbrojtje nga zhurma. Matjet duhet bërë në afërsi të objekteve të banimit. Për analizat dhe vlerësimin e rezultateve të fituara nga matjet duhet ti krahasojmë me vlerat e lejuara me standarde për vendet ku jetojnë dhe punojnë njerëzit. Në rast se zhurma e mesit nga matjet tejkalon at të lejuarën atëherë duhet të merren të gjitha

masat që niveli i zhurmës të bihet në nivelin e lejuar sipas rregullave në fuqi. Në varshmëri nga fazat e procesit të punës duhet edhe të punësuarit në ato vende të punës të përdorin mjetet kundër zhurmës. Duke pasur parasysh se baza për prodhimin e betonit, është e ndërtaur në zonën industriale, sepse në këtë lokalitet janë duke operuar gurorja dhe gurthyesi me seperacion dhe baza e asfaltit është e larguar nga objektet e banimit, prandaj zhurma e krijuar gjatë punës së bazës për prodhimin e betonit, dhe auto mekanizmit nuk do të ketë ndikim të theksuar në mjedis. Duhet të bëhen matjet e zhurmës në përputhje me ligjet dhe rregullat mbi mbrojtje nga zhurma.

Matjet duhet bërë në afërsi të objekteve të banimit. Për analizat dhe vlerësimin e rezultateve të fituara nga matjet duhet ti krahasojmë me vlerat e lejuara me standarde për vendet ku jetojnë dhe punojnë njerëzit. Në rast se zhurma e mesit nga matjet tejkalon at të lejuarën atëherë duhet të merren të gjitha masat që niveli i zhurmës të bihet në nivelin e lejuar sipas rregullave në fuqi. Në varshmëri nga fazat e procesit të prodhimit duhet edhe të punësuarit në ato vende të punës të përdorin mjetet kundër zhurmës.

Masat e marura për mbrojtjen e botës bimore dhe shtazore

Masat për mbrojtjen e botës bimore, kryesisht lidhen ngushtë me ruajtjen e tokave në afërsi të ngastrës shfrytëzuese nga erozioni dhe masave tjera mbi mbrojtjen e tokës, ajrit dhe ujit. Kompanisë i jepet urdhëresë që të mos deponojë pa kontroll mbeturina në vende të ndryshme por ato duhen të deponohen në vende me destinacion të caktuar.

Në raste të lajmërimit të zjarrit menjëherë të merren masa për neutralizimin e tij. Pajisjet kundër zjarrit duhen të ruhen në mënyrë të veçantë. Për mbrojtjen e botës shtazore kompania duhet të tregojë kujdes duke kufizuar lëvizjet e të punësuarve jashtë zonës operuese dhe të kenë kujdes në nivelin e zhurmës, kualitetin e ajrit, ujit etj.

Sipas analizave të bëra deri tani në lidhje me ndotjen e ajrit, ujit dhe tokës mund të vie deri te ndikimet në florë dhe faunë.

Mirëpo sipas gjendjes faktike në teren respektivisht në lokacionin e caktuar nuk kemi zhdukje të vegjetacionit pos nga sipërfaqet nën objektet përcjellëse dhe nën platonë e bazës së betonit, kjo do të thotë se kemi të bëjmë me koncentracion të vogël të polutantëve. E njëjta do të vlente edhe për faunën që do të thotë se nuk pritet të ketë ndikime negative.

		<p>Masat e marura për mbrojtjen nga rreziqet aksidenciale</p> <p>Për të evituar rreziqet aksidenciale duhet ndërmarrë këto masa:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Duhet të bëhet plani i intervenimit për raste të aksidenteve ekologjike. + Të mirren të gjitha masat për evitim të derdhjes së derivateve të naftës dhe vajit nga makinat transportuese dhe ngarkuese si dhe pajimet prodhuese. + Duhet të bëhet plani i mbrojtjeve nga zjarri. + Duhet i tërë oborri i bazës së betonit të thuret me tel gjembor. + Duhet të kenë çdoherë në dispozicion kemikate neutralizuese për karburante të naftës dhe vajra. + Automjetet transportuese të mos zhvillojnë shpejtësi më të madhe se 20km/orë.
4.1.1.	Raportimi	<p>Ndikimet direkte nga aktiviteti i bazës për prodhimin e betonit, bazuar në vlerësimet e ndikimit në mjedis janë ndikimet në tokë, ajër dhe ujë. Këto ndikime janë relativisht minimale në mjedis pas marrjes së masave për zvogëlimin e këtyre ndikimeve, dhe si të tilla mund të monitorohen. Për këtë arsye parashihet një program monitorues për të gjitha shkarkimet. Monitorimi i ajrit dhe ujit duhet të bëhet me marrjen e mostrave dhe kryerjen e analizave në institute adekuate dhe të raportohen në Ministri sipas kërkesës së tyre.</p> <p>Do të kryhet nga udhëheqja, gjegjësisht nga ekspertët e kompanisë së paku në fund të çdo viti kalendarik, ku do të paraqiten të dhënat relevante nga të gjitha monitorimet e bëra brenda vitit, të cilat do të raportohen autoriteteve përkatëse sipas kërkesës së tyre dhe komunitetit lokal brenda komunës.</p>

5. AJRI		
5.1.	Pikat e burimit të emisioneve të materieve ndotëse	<ul style="list-style-type: none"> • Te baza e betonit gjatë shkarkimit të fraksioneve • Gjatë hedhjes së çimentos • Gjatë përzierjes së çimentos dhe fraksioneve
5.1.1.	Ndikimet në Ajër	<p>Në aktivitetin e bazës për prodhimin e betonit, ndikim tjetër në mjedis shprehet edhe në ambientin e ajrit. Ndikimet tjera pak a shumë janë më të parandësishme në krahasim me ndikimet në ajër.</p> <p>Në zonën e shtrirjes së bazës për prodhimin e betonit, ajri pjesërisht është i pastër. Deri te ndotja vie për shkak të punëve dhe aktivitetit të proqesit teknologjik. Në proqesin teknologjik është e obliguar të përdoret uji, prandaj edhe, gjatë zhvillimit të punimeve nuk ka mundësi të lajmërohet pluhur në ajër.</p>

		Në rastet kur duket se është bërë përkeqësimi i kualitetit të ajrit nga ndotja me pluhur merren masa adekuate për pengimin e ndotjes deri në shkallën ma të lartë.
5.1.2.	Ndikimi i materieve ndotëse në cilësinë e ajërit	a) Pluhuri gjatë prodhimit të Betonit b) Pluhuri gjatë transportit të materialit,
5.1.3.	Burimet difuzive të emisioneve të materieve ndotëse	Ndotja e burimit të ujit të shpërndarë shkaktohet kur ndotësit nga një sërë aktivitete të shpërndara urbane dhe rurale përdorin tokën ujore. Një karakteristikë e rëndësishme e ndotjes së burimit të ujit të shpërndarë është se ajo kryesisht vjen si pasojë e rrjedhës së reshjeve, sidomos gjatë stuhive. Por në rastin tonë nuk kemi, apo kemi në sasi të papërfillshme, veq kur kemi të reshura të shpejta, ku vrulli i ujit merr pluhurin apo rërën e imët.
5.1.4.	Pajisjet për trajtimin e gazrave shkarkuese	Janë të inkuorporuara fabrikisht në teknologjinë për prodhimin e betonit.
5.1.5.	Masat për zvogëlimin e ndikimeve në ajër	Spërkatje me ujë në kontinuitet të prodhimit, transportit dhe ngarkimit, kryesisht e rrugëve të pa asfaltuara apo të pa betonuara, bënda rreojës së bazës për prodhimin e betonit.
5.1.6.	Monitorimi i emisioneve	Gjithmonë nga përgjegjësi i Lejes për aktivitete të veqanta sipas ligjit minerar.
5.1.7.	Kontrolli dhe matjet	Kontrolli i përhershëm, kurse matjet sipas nevojës
5.1.8.	Raportimet	Në MMPH, pastaj edhe në Drejtorinë përkatëse komunale si dhe tek KPMM-ja
5.1.9.	Treguesi i emisioneve kryesore, përqendrimet dhe sasia vjetore	Janë dhënë në dokumentin e bashkangjitur
6. UJI		
6.1.	Ujërat e ndotura	Pastrimi i stabilimenteve dhe paisjeve të bazës së Betonit
6.1.1.	Ndikimet në ujë	Janë të rregulluara përmes bazeneve sedimentuese dhe e përdorim prapë atë ujë në proqesin teknologjik
6.1.2.	Emisionet e ujërave të ndotura - treguesi i emisioneve kryesor, koncentrimet dhe sasia vjetore	Vetëm nga baza e Betonit
6.1.3.	Trajtimi i ujërave të ndotura	Me bazen sedimentuese

6.1.4.	Në rast kur ujërat e ndotura shkarkohen në trupin e ujërave nëntokësorë	Nuk kemi fare shkarkim
6.1.5.	Në rast kur ujërat e ndotura nuk shkarkohen në trupin e ujërave nëntokësorë	Nuk kemi fare shkarkim
6.1.6.	Të dhënat nga Lejet për përdorim të ujit	Përdorim ujin e burimit-pusit tonë
6.1.7.	Leje Ujore për shfrytëzim dhe shkarkimin e ujërave të ndotura	Skemi patur nevojë
6.1.8.	Kontrolli dhe matjet	E panevojshme
6.1.9.	Raportimi	I panevojshëm
7. ZHURMA		
7.1.	Burimet	Nga shpimi për minim të gëlqerorit e deri tek gurthyesi me separacion, si dhe nga Baza e Betonit
7.1.1.	Kontrolli dhe matjet	Makinat shpuese, thyesi primar, sitat dhe motorët e ndryshëm, paisjet e bazës së betonit, shih dokumentin e bashkangjitur
7.1.2.	Raportimet	MMPH, Drejtoria përkatëse komunale

8. TOKA		
8.1.	Ndikimet në tokë	Vajrat e përdorura të cilat i vendosim në bure dhe me kontratë i merr kompania për grumbullimin e tyre.
8.1.1.	Masat për zvogëlimin e ndikimeve në tokë	Sipas projektit të paraqitur në KPMM dhe në MMPH
8.1.2.	Përshkrimi i rehabilitimit të zonës pas përfundimit të aktivitetit	Këtij proqesi nuk i është dhënë rëndësi gjatë prodhimit të betonit, në kohën e kaluar por tani ku sipas dinamikës së punimeve kalohet pas mbarimit të punëve në prodhimin e betonit në rikultivimin e sipërfaqes së degraduar. Rikultivimi agroteknik Pas fazës së rikultivimit teknik fillon faza e rikultivimit agroteknik e cila fazë starton me analizimin e substratit të krijuar, për të përcaktuar vetitë agrokimike dhe pedologjike. Në bazë të analizave të

propozohen masat meliorative dhe agroteknike që do të aplikohen në këtë tokë të re. Rikultivimi i këtyre sipërfaqeve të dëmtuara përfshin rivitalizimin në tërësi të hapësirave të dëmtuara nga baza për prodhimin e netonit. Për të llogaritur numrin e fidaneve për tërë sipërfaqen që do të rikultivohet, duhet të kalkulohet me distancën në mes rendeve dhe distancën në rend.

$$N_f = S / a \times b$$

S - paraqet sipërfaqen,

a – paraqet distancën në mes rendeve

b – paraqet distancën në mes fidaneve

Në rastin tonë propozojmë që të dy këto distanca të jenë nga 4 m. Në pjesët ku do të behët mbjellja e bimëve duhet të vendoset një shtresë e humusit prej 0.3- 0.5 m trashësi të analizuar nga aspekti agrokimik, pastaj duhet të bëhet ngjeshja e këtij substrati me qëllim që të jetë shtresa ma kompakte. Pas këtij operacioni duhet të bëhen vrimat në mënyrë të mekanizuar.

Thellësia e gropës duhet të jetë aq sa është i gjatë habitusi qendror i sistemit rrënjor të bimës, ndërsa gjerësia duhet të jetë e atillë që rrënjës t'i sigurojë shtrirje sa më të lirë. Nëpër këto gropa duhet të hedhet 150 gr pleh mineral dhe pleh të djegur të shtallës e pastaj rreth bimës hidhet shtresa e dheut e cila duhet të jetë e ngjeshur sa më mirë.

Të gjitha këto bimë duhet të kontrollohen me kujdes gjendja shëndetësore e fidaneve. Fidanet duhet të shoqërohen me ambullazh përkatëse ne momentin e blerjes. Nga sistemi rrënjor hiqen të gjitha pjesët e dëmtuara.

Para se të mbillen fidanet, rrënjët e tyre duhet të zhyten në solucion prej bajge të freskët dhe argjili me qëllim që kjo përzierje të shërbejë si ushqim fillestar për bimën, si dhe dheu të ngjitet sa më mirë për rrënje.

Bima e përgatitur në këtë mënyrë është e gatshme për mbjellje. Koha më e përshtatshme për mbjelljen e kulturave shumëvjeçare është vjeshta. Gjatë dimrit rrënja është aktive si dhe posedon sasitë optimale të lagështisë, kështu ne pranverë bima ka një startim më të suksesshëm. Mirëmbajtjes së plantacionit të krijuar duhet kushtuar kujdes i veçantë sidomos në ujitje, prashitje, krasitje etj.

Pas mbjelljes së silvokulturave, investitori më tutje do të kujdeset për zhvillimin e tyre. Karakteri i dëmtimit të mjedisit natyror të shkaktuar nga punët minerare. Pas kryerjes së fazës teknike vazhdon faza e rikultivimit agroteknikë e cila ka për qëllim adaptimin e tokës me vlerë profitabile dhe estetike.

Zbatimi i masave agroteknike pasi që hapësirës ti është dhënë struktura përfundimtare do të behët në bazë të analizave të dheut i cili do të përdoret si substrat në gjendjen përfundimtare-është propozuar si shtresë përfundimtare të përdoret shtresa humusore.

Shtrirja e shtresës humusore (me trashësi 0,5m) mbi toka të dëmtuara ka për qëllim që bimës ti ofrojë një substrat të përshtatshëm për rritje duke i siguruar materie ushqyese, reaksion të pranueshëm për bimën, lagështi optimale etj. Me kalimin e viteve bimët e rritura në këto hapësira me proceset e tyre fiziologjike do të ndikojnë që ky substrat ngadalë të ndryshojë dhe të kalojë në tokë pjellore. Shtresimi i materialit gjatë procesit të rikultivimit duhet të bëhet njëjtë me renditjen e materialit shkëmbor, si ka qenë para se të filloi me punë baza për prodhimin e betonit.

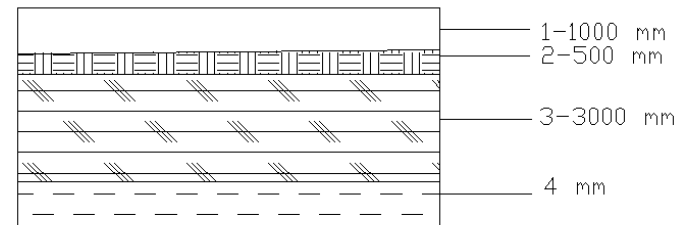
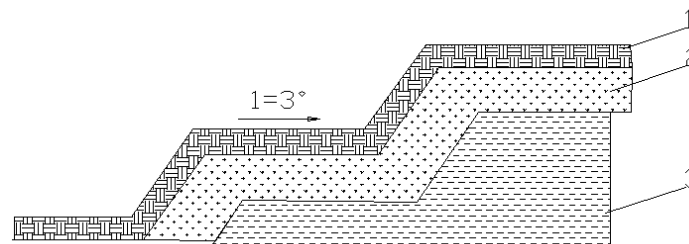

Fig.nr.4. Radhitja e shtresave të dheut gjatë mbushjes së hapësirës 1.Shtresa humusore, 2. Shtresa ujëlëshuese, 3. Materiali neutral dhe 4.Materjali jo pjellor

Rikultivimi i sipërfaqeve në formë terrace

Në kuadër të projektit Mbyllja – rikultivimi i bazës për prodhimin e betonit, është paraparë që forma përfundimtare e sipërfaqeve të gatshme për rikultivim do të jetë në formë të terracave. Terracat do të ndertohen pasi që pjerrtësia e shkallëve do të jetë me e madhe se 10°. Terracat do të jenë të ndertuara nga pjesa e rrafshët – horizontale, ku do të mbjelljet bima e pishës si dhe pjesa e pjerrët me bagrem, ku do të aplikohet rikultivimi me metodën e mbjelljes horizontale e drunjëve në kombinim me aplikimin e metodës së hidrosemisë.

1. Shtresa humusore, 2. Material mesatarisht pjellor, 3. Material jo pjellor Fig. nr.5. Rikultivimi me ngritjen e terracave

Kemi zgjedhur tri variante të rikultivimit të cilat do të përshkruhen si metoda të aplikimit, ndërsa, cila formë e rikultivimit do të aplikohet do të jetë në kompetencë të investitorit. Mirëpo ekziston edhe mundësia e kombinimit të këtyre metodave në mes veti.

Variantet e rikultivimit janë:

- Rikultivimi me metodën e Hidrosemisë
- Rikultivimi me mbjelljen horizontale të drunjëve, dhe
- Rikultivimi i plotë biologjik – vendosja e shtreses humusore

Hidrosemia

Hidrosemia apo hidrombjellja është një prej teknologjive me të reja të rikultivimit, është proces i shpejtë, i thjeshtë, efikas dhe ekonomik. Preferohet për të gjitha llojet e tokave mirëpo si metodë ka përparësi në ato toka me konfiguracion të papërshtatshëm për aplikimin e masave agroteknike. Zakonisht aplikohet për gjelbërim e tokave antropogjene, të deponive të hedhurinave urbane dhe industriale, pjesë të përfunduara të minierave, për rreth rrugëve si dhe në pjesët ku është prezentë dukuria e erozionit. Aplikohet direkt në sipërfaqet me pjerrtësi shumë të mëdha pa ndërmarrjen e masave agroteknike.

Procesi i hidrosemisë fillon me përzierjen në mes të ujit, farës, plehrave inorganike dhe organike, humusit, ngjitësit dhe mulqit në një rezervar (makinë të hidrosemisë) i cili me anë të gypave me shtypje hedh materialin e përzier në sipërfaqen të cilën dëshirojmë ta mbjellim. Është propozuar si metodë për arsye se është e lehtë, e aplikueshme si dhe shumë shpejt shihen rezultatet e rikultivimit.

Sasia e materialit për parcellë (500m²) dhe ha

Fazat	Materiali	kg/500m ²	gr/m ²	kg/ha
-------	-----------	----------------------	-------------------	-------

Faza e I	Farë	25	50	500
	Humus	150	300	3000
	Kompost	100	200	2000
	Pleh artificial NPK	37.5	75	750
	Ngjitës	3.75	7.5	75
	Mulq	7.5	15	150
Faza e II	Mulq	7.5	15	150
	Ngjitës	3.75	7.5	75
Faza e III	Mulq	7.5	15	150
	Ngjitës	3.75	7.5	75

Rikultivimi me mbjelljen horizontale të drunjëve

Rikultivimi i pjerrtësive me anë të mbjelljes horizontale të bimëve është një metodë që tek ne ende nuk është aplikuar, sipas literaturës së konsultuar është metodë shumë efikase për eliminimin e dukurive të rrëshqitjes. Rikultivimi i pjerrtësive behët me anë të mbjelljes horizontale të bimës.

Teknologjia e mbjelljes është shumë e thjeshtë duke i njohur vetitë e vegjetimit të bimës e cila përdoret për këtë mënyrë të kultivimit. Arsyeya pse ne kemi propozuar këtë metodë të rikultivimit është se kjo formë e rikultivimit aplikohet në vendet me pjerrtësi ku mbjellja e materialit drunor benë lidhjen e masave të dheut dhe pengon rrëshqitjen apo derdhjen e këtyre masave.

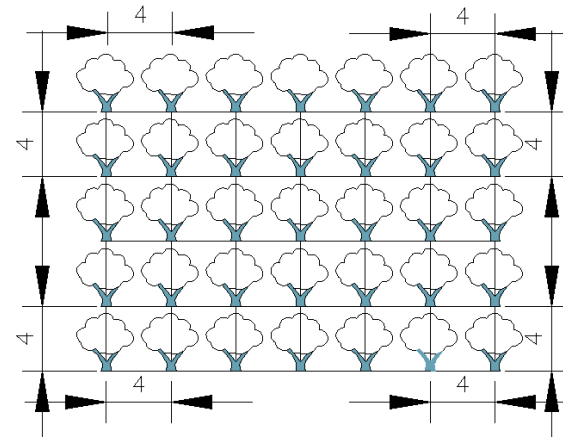
Rikultivimi i plotë biologjik –mbjellja e Bredhit (Picea omorica)

Qëllimi që në të ardhmen të kultivojmë bimë drunore në këtë zonë është se këto bimë nuk kanë kërkesa të mëdha për masat agroteknike. Bima e propozuar për rikultivimin e plotë biologjik është bima e bredhit Picea omorica.

Kushtet me të volitshme për kultivimin e kësaj bime drurore janë ato ku nuk paraqiten temperaturat e ulta dimërore dhe ngricat e vonshme pranverore. Duke ju falënderuar sistemit rrënjor mjaft të zhvilluar kjo bimë i përballon thatësisë duke u furnizuar me ujë nga toka. Në sheshet e rrafshëta ku do të behet mbjellja e bredhit duhet të vendoset një shtresë humusore prej 0,5m të analizuar nga aspekti agrokimik, pastaj bëhet ngjeshja e këtij substrati me qellim që ky substrat të jetë sa me kompakt. Pas këtij operacioni duhet të behet vrimimi në mënyrë të mekanizuar.

Dimenzionet e gropës varen prej habituesit të sistemit rrënjor, pra thellësia e gropës duhet të jetë aq sa është gjatësia e habituesit qendror të sistemit rrënjor të bimës, ndërsa gjerësia të jetë e atillë që

		<p>rrënja të ketë një shtrirje sa me të lirë d.m.th. gjatë vendosjes rrënjët të mos lakohen për mure të gropës. Në dheun e nxjerr prej gropës duhet të hudhen rreth 150gr /pleh mineral (NPK), i cili duhet të përzihet mirë me humus.</p> <p>Një sasi e dheut vendoset në fund të gropës në formë koni mbi të cilin vendoset rrënja e bredhit, pastaj rrenja mbulohet me shtres të dheut prej rreth 5-10cm. Këtë dhe duhet ngjeshur me këmbë, në mënyrë që dheu të ketë kontakt sa me të mirë me rrenjën dhe të mos ngeli ajër. Mbi ketë shtresë hudhen 10-20 kg pleh të djegur të shtallës. Plehu i shtallës nuk guxon kurrsesi të ketë kontakt me rrënjën. Shtresa e plehut të shtallës mbulohet me sasi të fundit të dheut.</p> <p>Të gjitha bimët kur të blihen nga prodhuesi duhet të shoqërohen me karantinë përkatëse (çertifikatë mbi gjendjen e tyre shëndëtesore), të kontrollohen se në çfarë gjëndje janë si dhe nga sistemi rrënjor të hiqen të gjitha pjesët e dëmtuara mekanikisht.</p> <p>Para se të mbjellën bimët, rrënjët e tyre duhet të zhytën në solucion prej bajge të freskët dhe argjili, me qëllim që kjo përzierje të shërbejë si ushqim fillestar për bimën, si dhe dheu të ngjitet sa më mire për rrënjën. Koha më e përshtatshme për mbjelljen e bredhit është vjeshta, pasi që rrënja është aktive gjatë dimrit si dhe ekziston sasi optimale e lagështisë, kështu që bima në stinën e pranverës ka start me të suksesshëm.</p> <p>Përveq procesit të mbjelljes faktor tjetër që garanton një rikultivim të suksesshëm është përkujdesja për bimët në vitet pas mbjelljes - mirëmbajtja në vitet e ardhëshme që nënkupton: Plehrimin (sasia e plehut organik dhe inorganic përdoret mvarsisht nga rezultati i analizave laboratorike të substratit në gjendjen përfundimtare), ujitjen, krasitjen, mbrojtjen e bimëve nga sëmundjet dhe dëmtuesit e ndryshëm mekanik.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Shtresa humusore 0.5m • Dheu i imët në formë koni i vendosur në fund të gropës • Sistemi rrënjor i fidanit • Shtresa e dheut të imët që mbulon rrënjën • Shtresa e plehut të djegur të shtallës dhe • shtresa e fundit e dheut të imët <p>Distancat e mbjelljes së bredhit</p>
--	--	---

Distanca e mbjelljes

Në skicë është paraqitur distanca e mbjelljeve që është 4 m rëndi prej rëndit, dhe 4 m bima prej bimës, drejtimi i mbjelljes është Lindje Perëndim

Për të llogaritur numrin e bimës së bredhit që do të mbillet përdoret formula:

N_{rf} – numëri i fidaneve

S – sipërfaqja

a – distanca e fidaneve në rënd e shprehur në m

b – distanca e fidaneve në mes rëndeve e shprehur në m

$$N_{rf} = \frac{S}{a \times b} = \frac{10.000}{4 \times 4} = 625 \text{ fidane / ha}$$

Materialet e nevojshme për tri variantat e rikultivimit

Materialet për realizim të hidrosemisë

Materialet për realizim të hidrosemisë lehtë përfitohen dhe kanë një kosto të ulët. Përfitohen me riciklimin e mbeturinave bimore duke krijuar lloje të ndryshme të komposteve, mylqeve dhe ngjitësve ekologjike të përshtatshëm për rikultivim të tokave të degraduara. Materiali i përdorur për realizim të hidrosemisë është: Ujë, pleh i lëngshëm, pleh organik dhe inorganik, ngjitës, mulq, komposto, humus i situr, humus granula dhe humus pluhur.

Fara

Fara e përdorur për hidrosemi është e ngjashme me atë të bimëve autoktone për arsye se këto bimë me lehtë i adaptohet kushteve klimatike. Janë preferuar llojet e ndryshme të barit me sistem rrënjor të zhvilluar. Fara duhet të jetë e certifikuar dhe me afatëmbirës optimal.

Plehrat

Plehrat me të përshtatshëm për kulturat bujqësore dhe të propozuar në projektin e rikultivimit të minierës, janë plehrat organike (plehu i stallës, komposti, fekalet dhe plehu i gjelbër) dhe plehrat minerale – NPK.

Përparësi kanë plehrat e lëngshëm të cilët zakonisht përfitohen nga ujerat e plehut të stallave të cilët kryesisht janë të pasur me azot dhe fosfor, në sasira me të vogla përdoren plehrat artificiale.

Humusi

Sasia e humusit të përdorur të forma e rikultivimit me metodën e hidrosemisë të paraparë si formë të rikultivimit, duhet të jetë 2000 kg/ha. Procesi i shëndrrimit të mbeturinave organike në humus, në vitet e para pas mbjelljes së bimëve do të jetë një proces i ndërlikuar biologjik, ku rolin kryesor dhe vendimtar do ta kenë mikroorganizmat.

Kompostot

Kompostimi është proces i zërthimit mikrobiologjik i mbeturinave, kryesisht me prejardhje bimore, por edhe i mbeturinave organike me prejardhje shtazore. Komposti zëvendëson plehrat minerale dhe pesticidet, zvogëlon ndotjen nga përdorimi i tepërt i tyre si dhe zvogëlon shkallën e toksicitetit. Përdoret për plehërim themelor, ripleherim dhe mulqim.

Ky lloj plehu organik paraqet përzierjen e mbeturinave të ndryshme organike siç janë: bari, kashta dhe mbeturinat e ndryshme. Mesatarisht ky lloj komposti përmban:

- 0,4% azot,
- 0,2% fosfor,
- 0,3% kalium dhe
- 3,8 % CaCO₃.

Sasia e kompostit të përdorur të forma e rikultivimit me metodën e hidrosemisë të paraparë si formë të rikultivimit, duhet të jetë 600 kg/ha.

Mulqi

Mulqi ka për qëllim që bimës ti ofroj kushte me optimale për fazat e para të mbirjes, në kombinim me ngjitësin krijon biombulesën e cila benë që fara të jetë në kontakt me substratin dhe e ruan atë nga faktorët eroziv.

Mulqi është një material me kosto të ulët dhe shumë ekologjik sepse krijohet nga riciklimi i mbeturinave të letrës apo mbeturinat e drurit nga punimi i mobilerive. Si mulq mund të përdoren fjetet e holla të një përzierje në mes të kashtës dhe pambukut si dhe mbeturinat e letrës.

Ngjitësi

Ngjitësi i përdorur në procesin e hidrosemisë është një përzierje me prejardhje sintetike i aplikueshëm për vendet me pjerrtësi të mëdha. Mbron farën e bimës dhe materialin e hedhur në tokat e pjerrëta nga erozioni. Shumë i përshtatshëm për aplikim me metodë të hidrosemisë i cili në bashkëveprim me mulqin krijon shtresën mbrojtëse.

Ngjitësi në kombinim me mulqin krijon shtresën ushqyese për bimën e cila ka për qëllim që bimës ti ofroj kushte me optimale për fazat e para të mbirjes, fara është në kontakt vazhdimisht me substratin, e mbron atë nga faktorët eroziv si dhe furnizon bimën e re me materie ushqyese.

Materiali i nevojshëm për mbjelljen horizontale të drunjëve

Materialet për realizim të mbjelljes horizontale janë:

- ✓ Trungu i shelgut i ndarë në masë drunore nga 1m,
- ✓ shufrat dhe lidhëset e metalta.

Materiali i nevojshëm për mbjelljen e bredhit

Të forma e rikultivimit të plotë biologjik, materiali i nevojshëm është:

- ✓ Bima e pishës, dhe bagremit,
- ✓ humusi si dhe
- ✓ plehrat organike & inorganike.

Ruajtja - seleksionimi i shtreses humusore

Toka është baza ku bimët marrin lëndë ushqyese për rritjen dhe zhvillimin e tyre. Faktor themelorë i cili jep mundësinë për të krijuar prodhime bujqësore dhe zhvillimin e bimëve është humusi, si element kryesor që krijon përbërje ushqyese të nevojshme për zhvillim të jetës bimore. Humusi është

	<p>mes në të cilën zhvillohen procese të ndryshme kimike fizike dhe biologjike, shumë herë të lidhura në mes veti.</p> <p>Këto kanë rol vendimtar në plleshmëri dhe ndikojnë në krijimin e humusit. Humusi krijohet me rritjen dhe tharjen reciproke të bimëtarisë së ndryshme, shtazëve, bazamenteve dhe proceseve tjera. Humusi i përmbush kërkesat e bimëve nëse ka vetitë fizike, kimike dhe mekanike të përshtatshme për zhvillim të botës bimore.</p> <p>Burim bazë për grumbullimin e humusit në tokë janë bimët e gjelbërta, të cilat për çdo vit depozitojnë në tokë dhe mbi sipërfaqen e saj sasi të mëdha të lëndës organike.</p> <p>Konservimi i palosjeve të jashtme</p> <p>Konservimi përkufizohet si mbrojtja dhe ruajtja e burimeve natyrore dhe të mjedisit. Ai është një proces dinamik dhe sigurohet nëpërmjet të ndërhyrjes aktive dhe menaxhimit më tepër se sa ruajtja pasive.</p> <p>Arsyet për konservim dhe principet që qëndrojnë pas strategjive të konservimit janë:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ndryshimi i përdorimit të tokës mund të çojë në humbjen e diversitetit të habitateve dhe llojeve të veçanta. • Menaxhimi i konservimit kërkon ndërhyrje aktive për të ruajtur llojshmërinë nëpërmjet krijimit të një sërë habitatesh. • Interesi shkencor qëndron në shkallën e komuniteteve, llojet e bimëve dhe kafshëve të rralla. • Konservimi synon mbrojtjen e ekosistemeve ekzistuese për të ruajtur fondin gjenetik. <p>Procesi i formimit të tokës është shumë i ngadaltë edhe pse toka është një burim i ripërtëritshëm. Sot përdoren mënyra të ndryshme për të kryer konservimin e tokës.</p> <p>Mbulesat bimore e cila shërben për konservim përbëhen nga bimë të mbjella për të mbuluar të gjithë sipërfaqen e tokës të një zone të caktuar. Bimët që përdoren për këtë qëllim kanë rrënjë fibroze që formojnë një shtresë të dendur, të lidhur në tokë. Kjo shtresë parandalon erozionin e tokës.</p> <p>Bimët më të zakonshme që përdoren për këtë qëllim janë: jonxha, tërfili, tërshëra dhe gruri. Mbjellja e këtyre bimëve parandalon zvogëlimin e lëndëve ushqyese të tokës, proces që njihet me termin harxhim i tokës.</p> <p>Bishtajoret si jonxha, tërfili, etj qarkullohen me bimë të tjera për të zëvendësuar nitratat e harxhuara të tokës. Plehurat kimike përdoren për të zëvendësuar lëndët tokësore të rëndësishme që largohen nëpërmjet bimëve. Plehurat organike përdoren shkallë më të gjerë dhe më shpesh për zëvendësimin e lëndëve ushqimore të larguara nga toka.</p>
--	---

Rikultivimi biologjik

Rikultivimi biologjik mundëson krijimin e bazamentit pjellor dhe të aftë që ti sigurojë bimës sasi optimale të lagështisë, ajrim dhe materie ushqyese. Detyrë themelore e rikultivimit biologjik në hapësirat e minierave është që sa më shpejt të bëjë kthimin e sipërfaqeve - tokave të vdekura në sipërfaqe shfrytëzuese. Me realizimin e rikultivimit biologjik në hapsirën eksploatuese të minierës, do të përfundojë procesi i rikultivimit dhe do të krijohet një ekosistem i ri në këtë mes.

Në këto hapësira të dëmtuara pas rikultivimit do të krijohet barazpeshë relative e të gjitha elementeve të ekosistemit siç janë toka, uji, ajri, flora, fauna dhe si peizazhi do të merr pamjen e një vendi rekreativ për punëtorët e minierës dhe komunitetin për rreth. Rikultivimi biologjik është punë shumë e rëndësishme në ripëritjen e hapësirave të dëmtuara nga punimet xehëtare, sepse bimët gjatë evoluimit janë të adaptuara në kushtet e caktuara të ekosistemit, përshtatja e tyre në toka të degraduara është një proces i gjatë biologjik.

Vetëm një numër i caktuar i llojeve të bimëve mund të mbijetojnë në ekosistemet për rreth mihjeve, pa marrë parasysh vetitë agrokimike dhe pedologjike të substratit. Përshtatshmëria e substrateve - tokës së dëmtuar për rikultivim biologjik, mund të caktohen vetëm me anë të analizave laboratorike dhe në bazë të analizave rekomandohen masat agroteknike.

Rikultivimi biologjik i hapësirës së shfrytëzuar të Gëlqerorëve është paraparë të kryhet me tri forma të rikultivimit:

- Rikultivim me metodën e hidrosemisë,
- Rikultivim me mbjellje horizontale të drunjtëve në pozitat e pjerrëta,
- Rikultivim të plotë biologjik-mbjellja e bimës së bredhit.

Ekzistimi i biomasës në këto hapësira do të krijojë mikroklimë të volitshme duke zvogëluar temperaturën, duke rritur lagështinë e ajrit, duke e zvogëluar shpejtësinë e lëvizjes së erës si dhe intensitetin e zhurmës.

Pjesët e gjelbëruara mund të realizojnë funksionin e vet vetëm nëse rregullohet sistemi i mbrojtjes i sipërfaqeve të gjelbëruara, prandaj gjatë ngritjes së habitateve bimore në toka të dëmtuara, duhet me marrë në konsiderim që këto pjesë të mos demtohen nga punimet e shfrytëzimit apo në ndonjë mënyrë tjetër.

Këto toka të dëmtuara pas procesit të rikultivimit mund të shfrytëzohet për ngritjen qendrave rekreative, gjatë së cilës në këte plan aktivizohet edhe projektimi i pjesëve arkitekturale të përcjellura me fitoprojekte.

Rikultivimi biologjik me metodën e hidrosemisë

Sipërfaqet në të cilat do të kultivohen bashkësitë e bimëve të ndryshme në hapësirat e rikultivuara, do të shërbejnë si kullosa për fitimin e ushqimit të bagëtisë si dhe livadhe për vende rekreative.

Livadhet dhe kullosat artificiale në krahasim me ato natyrore kanë përparësi të mëdha si:

- Japin rendimente me të larta,
- Krijojnë masë me te madhe vegjetative e cila është e nevojshme për terrenet rekreative,
- Sistemin e bollshëm rrënjor lidhin tokën dhe mbrojnë atë nga erozioni.
- Bari propozuar në këtë projekt është bari që adaptohet lehtë dhe në përzierje lufton për hapësirë. Hyn në grupin e barërave të ulëta dhe mesatarisht të larta.
- Krijon mbulesë të mirë bimore dhe mbron token nga erozioni,
- Rritet shpejtë dhe ripërtëritet mirë,
- I përshtatet klima e lagësht dhe ka nevojë për ujitje, i përshtatshem për tokat alkalike.

Lloji i barit të propozuar:

✚ Loietto Perenne “Ventoux”	15.0 %
✚ Dactylis Glomerata “Amba”	10.0 %
✚ Festuka Arundinacea “Fuego”	20.0 %
✚ Festuka Ovina “Ridu”	10.0 %
✚ Festuka Rubra “Echo”	10.0 %
✚ Festuka Pratense “Senu P.”	10.0 %
✚ Fleolo Pratense “Alma”	5.0 %
✚ Ginestrino “Leo”	5.0 %
✚ Bromus Inermis	5.0 %
✚ Trifoglio Ibrido “Aurora”	5.0 %

Rikultivimi biologjik me mbjelljen horizontale të drunjëve

Bima më e përshtatshme për këtë mënyrë të rikultivimit është Shelgu (lat.salix). Shelgu i bardhë (lat. Salix.) është bimë e familjes [Salicaceae](#) dhe rritet në lartësi deri në 25m mbi tokë. Rritet zakonisht në vendet me lagështi, krijon masë të bollshme drurore të nevojshëm për këtë formë të rikultivimit.

Rikultivimi i plotë biologjik - Mbjellja e Bredhit (Picea omorica)

Bima e cila është zgjedhur për rikultivimi të plotë pas rehabilitimit të hapësirës së Vendburimit të

		Gëlqerorëve Gllama, është bredhi – Picea omorica, arsyeja pse zgjodhëm këtë bimë është se: ka vegetacion të bujshëm, është bimë gjethe mbajtëse, ka kurorë të gjelbërt edhe gjatë sezonës dimërore, atëherë kur të bimët gjetheramëse mungon vegetacioni, jep pamje të bukur peizazhit, freskon ambientin, me gjelbërimin e tij rregullon mikroklimen dhe nuk ka kërkesa të veçanta ndaj substratit.
--	--	--

9. MENAXHIMI I MBETURINAVE		
9.1.	Plani për menaxhimin e mbeturinave	Mbeturinat e ngurta që mund të kemi nga proqesi i përpunimit të gëlqerorëve fillimisht deponohen dhe në baza mujore shkarkohen në deponinë regjionale
9.1.1.	Magazinimi i përkohshëm i mbeturinave	Nuk kemi, përveq pjesëve rezervë të ndrruara të makinerisë, por edhe ato i shkarkojmë në baza mujore tek grumbulluesit e metaleve apo edhe të gomave
9.1.2.	Gjenerimi i mbeturinave sipas Katalogut Shtetëror të mbeturinave	Kemi mbeturina si në pikat: 4.1.; 4.2.; 4.3. dhe 4.16.
9.1.3.	Pranimi dhe klasifikimi i mbeturinave sipas llojeve (në rast të përpunim dhe riciklimi)	Nuk bëjmë riciklim
9.1.4.	Përshkrimi për trajtim, përpunim dhe riciklimi të mbeturinave	Nuk bëjmë
9.1.5.	Dërgimi për trajtim dhe riciklim të operatori tjetër- kontratë me kompaninë e Licencuar	Po, vajin e përdorur Shih dokumentin e bashkangjitur
9.1.6.	Raportimi	Sipas ligjeve në fuqi në Republikën e Kosovës
10. RREZIKU NGA AKSIDENTET		
10.1.	Plani për pengimin e aksidenteve në rast të rrezikut/ plani i intervenimit të brendshëm dhe të jashtëm	Çdo akcident-fatkeqësi krijon nevojën për fillimin e veprimeve të ndryshme operationale për shpëtimin e jetës të personave dhe pasurisë, krijon nevojën gjithashtu për veprime dhe operatione për stabilizimin e situatës.

		<p>Reagimi i tillë përfshinë:</p> <ul style="list-style-type: none"> • marrjen e lajmit prej punëtorëve, • paralajmërimin e personelit për menaxhim të aksidenteve, • paralajmërimin dhe evakuimin e personelit nga ndërtesa, • shpëti-min e individëve, • dhënien e ndihmës së parë për personat e lënduar, • mbajtjen e rendit në objekt, si dhe • kërkimin e ndihmës nga jashtë objektit. <p>Aktivizimi i Planit bëhet me marrjen e alarmit për emergjencë nga punëtorët apo individ tjerë. Pas orarit të punës lajmërohet emergjenca e qytetit.</p> <p>Komunikimi përreth vendit të ngjarjes do të bëhet si:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Komunikimi gojor, • me telefon celular, • radio lidhje, • internet etj. <p>Çdo ekip intervent duhet të ketë nga një radio për komunikim intern me postin komandues. Komunikimi me emergjencat e qytetit dhe ato qeveritare bëhet me anë të telefonit.</p> <p>Trajnimi i ekipeve intervente të emergjencave dhe punëtorëve bëhet në bazë të:</p> <ul style="list-style-type: none"> • instruksioneve, • planeve dhe • programeve. <p>Më poshtë po japim planet, procedurat dhe udhëzimet për emergjenca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Planin e programin për aftësimin e punëtorëve në kompani nga lëmia e mbrojtjes nga zjarri. 2. Planin e programeve të ushtrimeve për zjarrfiksat e kompanisë. 3. Planin e programeve për dhënien e ndihmës së parë. 4. Udhëzimi për mbrojtje të objekteve nga kurdisja e mjeteve zjarrshpërthyesë dhe eksplozuesë 5. Procedurës për evakuim 6. Procedurës për rastet e fatkeqësive natyrore (tërmete, vërshime) 7. Procedurës në raste zjarri 8. Procedurës për rastet e emergjencave tjera.
10.1.1	Përdorimi i substancave të rrezikshme kimike dhe preparateve,	Nuk kemi

	planifikimi i masave për zëvendësimin e tyre	
10.1.2	Masat për parandalimin e aksidenteve dhe zvogëlimi i pasojave	Sipas projekteve të paraqitura më herët në MMPH për pëlqim mjedisor
10.1.3	Raporti mbi gjendjen e sigurisë	Gjatë shpuarjes së vrimave për minim në fushën e minim, punëtorët duhet të kenë paisjet e sigurisë si kapela minatorësh, dorëza, këpucë, maska, antifona. Gjithashtu me rastin e minimit duhet të jetë në funksion alarmi përkatës. Përveq paisjeve të përmendura më lart te gurthyesi duhet të ekzistojnë edhe tabelat përkatëse se kush mund ti ofrohet paisjeve e kush jo. Gjithashtu edhe te Baza e betonit, por te këto dy pika duhet edhe të përdorin maskat kundët gasit dhe pluhurit. Të gjitha këto i kemi në funksion në kompaninë tonë.
10.1.4	Plani për mbrojtjen nga zjarri	<p>Personeli</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zyrtari për zjarrëfikje dhe shpëtim 2. Tre zjarrëfiksa profesional <p>Paisjet</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Një hidrant të brendshëm të kompletuar dhe një apo më shumë hidrantë të jashtëm me paisje 2. Aparate për fikje të zjarrit që mund të jenë: <ul style="list-style-type: none"> • Aparate për fikje të zjarrit fillestar “S” - 9kg----- copë • Aparate për fikje të zjarrit fillestar “S” - 6kg-----copë • Aparate për fikjen e zjarrit fillestar “S” - 12kg-----copë • Aparate për fikjen e zjarrit fillestar “S” - 50kg-----copë • Aparate për fikjen e zjarrit fillestar “Co2” - 5kg-----copë • Aparate për fikjen e zjarrit fillestar “Co2” - 10kg-----copë • Aparate për fikjen e zjarrit fillestar “Hall” - 6kg-----copë <p>Pajisjet e nevojshme</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uniforma të kompletuara për zjarrëfiksa----- copë • Helmeta-----copë • Rrypa për zjarrëfiksa të kompletuar-----copë • Maska për frymëmarrje të thjeshta -----copë • Aparate të izoluar për frymëmarrje tip AURER -----copë • Reflektorë dore-----copë • Litar për vetëshpëtim-----copë

		<ul style="list-style-type: none"> • Tyta(fiskaja)speciale për fikje të zjarrit-----copë • Radio motorola për komunikim të brendshëm-----.....----copë • Pompa për thithjen e ujit në raste të vërshimit-----.....-----copë • Rroba izoluese të gomës me dorëza dhe çizme për materie të rrezikshme—.....copë
11. MASAT NË RASTET E PUNES JO STABILE TË IMPIANTIT		
11.1.	Përshkrimi i ekspozimit të ndikimeve negative në mjedis.	<p>Në bazë të rregullave mbi mbrojtjen dhe sigurinë në proqeset tekniko- teknologjike duhet marrun t gjitha masat e nevojshme, dhe ate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - të gjitha pajimet në shpim, përgaditje, ngarkim dhe transport duhet të jenë të pajisura me mjete të rregullta për mbrojtje në punë, - pajimet duhet të kenë ndriçimin dhe sinjalizimin në gjendje të rregullt, - në fillim të ndrrimit, çdo pajisje duhet të kontrollohet në mënyrë detale nga personat përgjegjës dhe të jep mendime për gjendjen e pajimeve (kontrollon frejtë, timonin, ujin, vajin, ndriçimin) etj. - udhëheqësi teknik dhe personi përgjegjës për mirëmbajtje, më së paku njëherë në muaj bënë kontrollimin detal të pajimeve, - pajimet për ngarkim dhe transport nuk duhet të tejnarkohn, - drejtimin e mjeteve për ngarkim dhe transport nuk mund ta bëjë puntori i pakualifikuar, - parkimi i të gjitha pajimeve, duhet të bëhet në vendet e caktuara ku nuk mund të kenë qasje ti aktivizoji personi i pa autorizuar, - rrugët në fushën e shfrytëzimit duhet të jenë të mirëmbajtura dhe të pajisura me shenja të trafikut. - shkarkimi i mjeteve transportuese duhet të kontrollohen nga puntorët ndihmës, sidomos kur punohet në sheshet e punës afër shpatit të shkallës, - njësia punuese e prodhimit të gëlqerorit duhet të jetë gjithmon e pajisur me një auto - mjet kujdestar për dhënjën e ndihmës në raste aksidenti, - udhëheqësi i njësisë punuese është i obliguar që për puntorët të lëshojë udhëzimet e punës, mvarsisht nga vendi i punës, - tërhiqët vërejtja të gjithë manipuluesëve me lopata ngarkuese dhe me eskavator për mundësin e rrshqitje të blloqeve nga anësorët e mjeteve transportuese, me që rast mund të pasojë dëme materyale ose aksidenciale, - për mirëmbajtjen e rrugëve në mihje dhe platon e separacionit, me qellim të pengimit të

		<p>ngritjës së pluhurit, duhët të përdorët pajisja e veçantë për spërkatje me ujë.</p> <p>- Në rast të rrjedhjeve të mazutit te baza e asfaltit apo derivateve tjera te baza e betonit, atëherë veprohet në bazë të rregulla aktuale të mbrojtjes në punë.</p> <p>- Mosfukcionimi i filterëve te bazat e betonit, duhet të ndërpritet puna dhe të rregullohen.</p>
11.1.1	Ndërprerja momentale e punës së impiantit	Vetëm kur ka ndërprerje të rrymës, apo ndonjë avarie tjetër, përndryshe janë afatet ligjore për ndërprerje të aktivitetit
11.1.2	Ndërprerja e punës	Sipas ligjit me të cilin edhe jemi licencuar
12. Ndikimi i mundshëm i ndotjes në shëndetin e njeriut		Nuk kemi ndotje e cila mund të ndikojë në shëndetin e njeriut drejtëpërdrejtë.
13. Shtojcat	<i><u>Vërejtje: Në pamundësi të fulen brënda materialit më poshtë po i bashkangjesim dokumentat përkatëse dhe shtojcat grafike:</u></i>	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çertifikata e Regjistrimit të Biznesit me Shifrat e veprimtarive 2. Çertifikatat mbi dënimet penale për pronarët 3. Çertifikata për ndërmarrjen nga Gjykata Komerciale 4. Çertifikata e ATK-së 5. Pëlqimi nga MMPH 6. Leja mjedisore 7. Pëlqimi komunal 8. Kopja e Planit dhe Fleta poseduese 9. Plani me kordinata 10. Harta topografike e Bazës së Betonit, shkalla 1:13980 11. Raportin e analizave të pluhurit total të depozituar 12. Raportin matjeve të nivelit të Zhurmës 13. Kontrata me kompaninë për grumbullimin e vajrave të përdorura 14. Leja për aktivitetet e veqanta, gurthyes me separacion, 1017/KPMM/2026 15. Skema e Bazës së Betonit 16. Skema teknologjike vertikale 17. Pamje e rikultivimit të sipërfaqeve të Bazës së betonit 	